STRUKTURA PRACY DYPLOMOWEJ Z ZAKRESU PEDAGOGIKI

Praca dyplomowa zarówno licencjacka, jak i magisterska z zakresu pedagogiki są pracami badawczymi, czyli opartymi na badaniach ilościowych lub jakościowych. Układ badawczej pracy dyplomowej nie jest dowolny i zależy od przyjętej strategii badawczej.

Typowa kolejność elementów przedstawia się w sposób następujący:

- Strona tytułowa (w języku polskim i języku angielskim)
- Streszczenie i słowa kluczowe (w języku polskim i języku angielskim)
- Spis treści
- Wstęp
- Rozdział/y teoretyczne
- Rozdział metodologiczny
- Rozdział empiryczny
- Zakończenie
- Bibliografia
- Spis wykresów/rysunków/tabel/zdjęć, itp.
- Załączniki
- Oświadczenie studenta

OPIS POSZCZEGÓLNYCH CZĘŚCI PRACY (TNR 13)

Strona tytułowa (w języku polskim i języku angielskim) – por. załącznik 3

Streszczenie i słowa kluczowe (w języku polskim i języku angielskim) - por. załącznik 5

Spis treści

Wstęp

Wstęp jest jedną z najważniejszych części każdej pracy dyplomowej, ponieważ to właśnie tutaj zawarte są informacje o tym, co można w niej znaleźć. Wstęp jest miejscem, w którym wprowadza się czytelnika do tematu pracy, problemu i obszaru badawczego. Zamieszcza się tutaj uzasadnianie wyboru tematu oraz jego znaczenie dla teorii i praktyki pedagogicznej. Należy również zaprezentować zakres i sposób opisania przedmiotu badań w literaturze przedmiotu i na tym tle swój wkład w ten zakres. We wstępie omawiamy także to, co będzie prezentowane w dalszej części pracy dyplomowej z podziałem na poszczególne rozdziały i podrozdziały pracy.

Rozdział/y teoretyczne

Rozdział zaczyna się zawsze od nowej strony, natomiast podrozdział jest pisany ciągiem. Po tytułach podrozdziałów musi znajdować się kilka zdań mających charakter wprowadzenia do rozdziału/podrozdziału.

Nie ma jednego uniwersalnego podziału treści na rozdziały i podrozdziały. Zależy on od specyfiki tematyki, kryteriów oglądu obszaru badań. Podział powinien spełniać następujące wymagania:

-rozdziały mają obrazować podział treści pracy, ostateczne i szczegółowe uporządkowanie treści,

-podział na rozdziały ma być przejrzysty, logicznie spójny, ograniczający możliwość ewentualnych powtórzeń treści,

- rozdziały/podrozdziały powinny odzwierciedlać wyodrębnione zagadnienia szczegółowe i stanowić podstawę do dalszych pogłębionych analiz,

- rozdziały i podrozdziały powinny być numerowane.

Ważne jest zadbanie o kompletny, spójny logicznie, jasny i kompleksowy układ treści. Ułożenie konstrukcji może być efektem wcześniejszych badań, jak też rezultatem jedynie uprzedniego rozeznania determinującego kierunki i treść rozdziału/ów teoretycznych. Po wybraniu tematu autor musi zbudować logiczny układ treści. Logicznie spoista konstrukcja to taka, w której kolejność i treści poszczególnych rozdziałów i podrozdziałów konstruowane są nie w oparciu o nagromadzony materiał, ale według jednej myśli przewodniej – to jest konkretnie oznaczonego celu głównego oraz celów szczegółowych i w ramach określonego tematem zagadnienia.

Tytuły rozdziałów i podrozdziałów i odpowiadająca im treść powinny kolejno z siebie wynikać tworząc spoistą wewnętrznie i pozbawioną przypadkowości całość dającą możliwość przechodzenia od ogólnych do coraz bardziej pogłębionych i szczegółowych rozważań, a następnie do ewentualnej syntezy czy uogólnienia. Autor pracy dyplomowej musi wykazać się znajomością dziedziny, z zakresu której pisze pracę, umiejętnością doboru literatury i właściwego jej wykorzystania. Wartość i ocenę pracy podnosi korzystanie z obszernej literatury, wykorzystywania różnych źródeł do uzasadnienia przyjętych założeń teoretycznych. Rozważania powinny być spójne, oparte na konsekwentnym przestrzeganiu przyjętych założeń, dokładnym zdefiniowaniu używanych pojęć, klarowności terminologii, unikania zagmatwania znaczeniowego. Przyjęta terminologia powinna być zgodna z podejmowaną problematyką badań. Nie można dowolnie dobierać pojęć i ich definicji. Zrozumienie i właściwe korzystanie

z podstawowych dla danej tematyki pojęć jest podstawą rozumienia oraz formułowania jasnych i poprawnych opinii na dany temat.

Piszący pracę powinien:

-wyczerpująco wyjaśnić wykorzystywane w pracy pojęcia i kategorie. W tym celu można korzystać z literatury na temat wybranego tematu badań. Temat należy ujmować interdyscyplinarnie. W przypadku pojęć pedagogicznych należy wykorzystywać literaturę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, medycyny, itp.,

-dokładnie zdefiniować i konsekwentnie stosować w całej pracy pojęcia, a szczególnie pojęcia wieloznaczne (np. rozwój dziecka),

- dokładnie wyjaśnić nowe terminy wprowadzane przez autora pracy,

- pamiętać, że praca nie może zawierać zbyt wielu cytatów,

- stosować możliwie krótkie zdania, unikać „kwiecistego" języka. Tekst powinien być przejrzysty i komunikatywny. Myśli należy przedstawiać w zwięzły, zrozumiały dla autora i czytelnika sposób,

- sprawdzać w słownikach wszelkie wątpliwości dotyczące ortografii i gramatyki.

W rozdziałach należy dokonać analizy teoretycznej zmiennych zawartych w tytule pracy. W oparciu o literaturę należy objaśnić podstawowe pojęcia, ich aspekty, elementy składowe, klasyfikacje, kryteria, etapowość, itp. Następnie w świetle literatury należy wskazać na przyczyny/uwarunkowania danego zjawiska pedagogicznego, jego przebiegu i konsekwencji wychowawczych. Wskazane szczegółowe zagadnienia powinny stać się podstawą podziału rozdziału na podrozdziały.

Do przygotowania rozdziału/ów teoretycznych należy wykorzystać jak najobszerniejszą literaturę (książki, artykuły, materiały źródłowe) zarówno polską, jak i obcojęzyczną. Im bogatsza będzie literatura, tym praca osiągnie wyższą wartość i będzie wyżej oceniona.

Rozdział metodologiczny

Rozdział metodologiczny ma stałą strukturę. Jest ona taka sama w pracach licencjackich, magisterskich, doktorskich, itd. Celem tego rozdziału i zawartych w nim podrozdziałach jest zaprezentowanie przyjętej strategii badań (jakościowe, ilościowe) oraz koncepcji badań. W strukturze rozdziału metodologicznego powinny znaleźć się następujące podrozdziały:

- przedmiot i cele badań, w którym prezentujemy przedmiot badania, wskazujemy na motywację podjęcia danego tematu oraz jego znaczenie z pedagogicznego punktu widzenia. Po opisie przedmiotu badań należy zdefiniować i określić cele badań własnych. W pracach licencjackich i magisterskich określamy cel poznawczy i praktyczny badań,

-problemy i hipotezy badawcze, to podrozdział, w którym podajemy wypracowany problem główny oraz problemy szczegółowe. W przypadku pytań o zależności musimy sformułować też hipotezy (ogólną i szczegółowe). Natomiast, gdy problemy mają charakter diagnostyczny nie mamy obowiązku opracowywania hipotez,

- zmienne i wskaźniki badań, jest podrozdziałem, w którym w zależności od przyjętej strategii badań definiujemy zmienne. W przypadku badań ilościowych dokonujemy operacjonalizacji zmiennych. W badaniach jakościowych opracowujemy zasady analizy materiału empirycznego w zależności od wybranej metody badań,

- metody badań, to podrozdział, w którym wskazujemy na przyjęte metody, techniki i narzędzia badawcze,

- charakterystyka badanej grupy/ osób uczestniczących w badaniu, to rozdział mający na celu opisanie miejsc i osób objętych badaniami. Podajemy liczbę osób objętych badaniami, ich wiek, płeć, cechy społeczno-demograficzne, itp.

Rozdział zawierający prezentację, analizę i interpretację wyników badań własnych (empiryczny)

W rozdziale empirycznym, w zależności od opinii promotora, istnieje możliwość podziału rozdziału na podrozdziały zgodnie z przyjętymi hipotezami (szczegółowymi i hipotezą główną) lub w przypadku badań o charakterze diagnostycznym zgodnie z problemami (szczegółowymi i problem ogólnym). Innymi słowy każda hipoteza lub każdy problem powinny być przeanalizowane w odrębnym podrozdziale. Rozpoczynamy od hipotez/ problemów szczegółowych, a na zakończenie analizujemy hipotezę/problem główny.

Podrozdziały powinny rozpoczynać się krótkim wstępem. Podajemy w nim cel pisania danego podrozdziału, treść jaką będzie obejmował oraz przypominamy rozumienie podstawowych pojęć i sposoby ich badania.

W podrozdziałach rozdziału empirycznego, w zależności od przyjętej strategii badań zamieszczamy mapy układu zmiennych/kategorii badawczych, rysunki, zdjęcia (w badaniach jakościowych) czy też wykresy, tabele, zdjęcia/obrazki (w badaniach ilościowych). Bezpośrednio pod mapami/wykresami/tabelami przeprowadzamy analizę wyników badań oraz ich interpretację.

Szczegóły dotyczące opisu map/wykresów/rysunków/tabel/zdjęć zamieszczone są w załączniku 6.

W podsumowaniu tego rozdziału przypominamy przyjęte hipotezy/problemy badawcze, a następnie dokonujemy syntetycznego opisu uzyskanych wyników badań dotyczących poszczególnych hipotez/problemów. Materiał empiryczny porównujemy z wynikami badań prezentowanymi w literaturze przedmiotu.

ZAKOŃCZENIE

W zakończeniu przypominamy cel badania, podstawowe założenia oraz wskazujemy co nowego wnoszą przeprowadzone przez nas badania. Dokonujemy oceny przydatności wybranej strategii badań, metod zbierania i analizy wyników badań. Wskazujemy na ograniczenia naszych badań oraz podajmy kierunki przyszłych badań w interesującym nas obszarze badawczym.

Kończąc możemy sformułować syntetyczne wnioski wynikające z pracy, a do każdego wniosku opracować postulaty pedagogiczne.

WZÓR SPISU TREŚCI PRACY DYPLOMOWEJ

Streszczenie
Spis treści
Wstęp
Rozdział 1. Tytuł rozdziału
1.1.
1.1.1.
1.1.2.
1.2.
1.2.1.
1.2.2.
1.3.
Rozdział 2. Metodologia badań własnych
2.1. Przedmiot i cele badań
2.2. Problemy i hipotezy badawcze / Problemy badawcze
2.3. Zmienne i wskaźniki
2.4. Metody badań
2.5. Organizacja badań. Charakterystyka grupy badawczej/ Charakterystyka osób biorących udział w badaniu
Rozdział 3. Analiza wyników badań własnych
3.1.
3.1.1.
3.1.2.
3.2.
3.2.1.
3.2.2.
3.3.
3.4. Podsumowanie wyników badań własnych
Zakończenie
Bibliografia
Spis wykresów
Spis rysunków
Spis tabel
Załączniki/Aneks
Oświadczenie